

Αρχιπέλαγος
Ινστιτούτο Θαλάσσιας & Περιβαλλοντικής Έρευνας Αιγαίου

Τ.Θ. 1, Ράχες 83 301, Ικαρία - Τηλ 2275041673 Fax 2275041070
info@archipelago.gr www.archipelago.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αγωγός πετρελαίου Μπουργκάς – Αλεξανδρούπολη, Ευκαιρία ανάπτυξης ή τεράστια περιβαλλοντική απειλή?

Ο αγωγός πετρελαίου Μπουργκάς – Αλεξανδρούπολη, αποτελεί μία επένδυση, η οποία εάν υλοποιηθεί, θα θέσει σε δραματική περιβαλλοντική υποβάθμιση (άρα και οικονομική) την περιοχή του Έβρου και σε άμεσο κίνδυνο το Αιγαίο. Για πρώτη φορά η εν λόγω διακρατική συμφωνία τέθηκε σε δημόσιο διάλογο, στην ανοιχτή συγκέντρωση που πραγματοποίησε στην Αλεξανδρούπολη στις 9/3, η *Πρωτοβουλία Πολιτών Ενάντια στον Πετρελαιαγωγό*, με τη συμμετοχή εκπροσώπων του *Αρχιπελάγους*, της *Πρωτοβουλίας Πολιτών για την προστασία του κόλπου του Μπουργκάς*, του *Πανεπιστημίου Θράκης* και της *Οικολογικής Εταιρείας Έβρου*.

Έστω και με μία καθυστέρηση και σχετική ολιγωρία, η κοινωνία της Αλεξανδρούπολης ξεκινάει να συνειδητοποιεί το τεράστιο ρίσκο που εγκυμονεί η κατασκευή του αγωγού. Στη συγκέντρωση παρευρέθηκε πλήθος πολιτών, φορείς και η τοπική αυτοδιοίκηση- υπερνομαρχία, νομαρχία, δήμος. Η πλειονότητα των παρευρισκομένων συμφώνησαν ότι η κατασκευή του πετρελαιαγωγού μπορεί και πρέπει να ματαιωθεί. Σύμφωνα με την *Πρωτοβουλία Πολιτών Ενάντια στον Πετρελαιαγωγό* είναι πλέον ευρέως παραδεκτό από τις τοπικές κοινωνίες, ότι ο αγωγός δεν θα φέρει καμία ανάπτυξη, αλλά μόνο περιβαλλοντική καταστροφή σε γη και θάλασσα. Επίσης θεωρείται βέβαιο ότι θα προκληθεί τουριστική, οικονομική και κοινωνική απαξίωση της ευρύτερης περιοχής, σοβαρός κίνδυνος για τη δημόσια υγεία. Επιπλέον, τα διαφημιζόμενα κέρδη θα αφορούν μόνο τις εταιρείες που θα διαχειρίζονται το έργο, ενώ οι όποιες θέσεις εργασίας σε καμία περίπτωση δεν θα αντισταθμίσουν όσες ήδη υπάρχουσες θέσεις πρόκειται είτε να πληγούν είτε να χαθούν. Η δημιουργία του αγωγού, θα αναιρέσει όλους τους σχεδιασμούς οικονομικής ανάπτυξης της περιοχής με άξονα τον οικοτουρισμό στο δάσος της Δαδιάς και το Δέλτα του Έβρου, τον εναλλακτικό τουρισμό, την αξιοποίηση του λιμανιού της Αλεξανδρούπολης, την ανάπτυξη της γεωργίας και της κτηνοτροφίας. Παράλληλα το Δέλτα του Έβρου, ένας από τους σημαντικότερους υδροβιότοπους της Ευρώπης, έχει επιλεγεί ως η περιοχή όπου θα καταλήξει ο αγωγός. Επιπρόσθετα δεν μπορούμε να αγνοήσουμε το ότι ο αγωγός δεν αναμένεται να φέρει σταθερότητα στην περιοχή, αλλά και κανένα γεωπολιτικό όφελος, όπως άλλωστε δείχνει η διεθνής εμπειρία σε περιοχές που υλοποιήθηκαν αντίστοιχες επενδύσεις.

Κίνδυνοι για το Αιγαίο

Όπως τόνισε ο κ. Θοδωρής Τσιμπίδης, διευθυντής του Αρχιπελάγους «Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι με τη λειτουργία του αγωγού, θα γίνει άνευ ουσίας κάθε σκέψη ή προγραμματισμός για την προστασία των οικοσυστημάτων και σπάνιων ειδών του Αιγαίου, μέσω της δημιουργίας θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών. Το περιβαλλοντικό ρίσκο που θα

επιφέρει ο αγωγός, θα είναι πραγματικά τρομακτικό. Όχι μόνο θα πολλαπλασιαστεί ο αριθμός των δεξαμενόπλοιων που θα διαπλέουν το Αιγαίο, αλλά θα προστεθεί ένας μεγάλος αριθμός δεξαμενόπλοιων, πρωτόγνωρης χωρητικότητας για την περιοχή, που θα μεταφέρουν πολλαπλάσια ποσότητα πετρελαίου. Λόγω των περιορισμών που τίθενται στα στενά των Δαρδανελίων, σήμερα στο Αιγαίο τα πετρελαιοφόρα (τύπου Aframax και Suez) έχουν χωρητικότητα έως και 150.000 τόνους. Μετά την κατασκευή του αγωγού Μπουργκάς – Αλεξανδρούπολης, προγραμματίζεται να μπου στο Αιγαίο και δεξαμενόπλοια (τύπου Cape Size και VLCC) χωρητικότητας 300.000 – 600.000 τόνων.

Εν τούτοις είναι ευρέως παραδεκτό ότι στην Ελλάδα σήμερα, ο κρατικός μηχανισμός είναι ανεπαρκής τόσο για να διαχειριστεί την υπάρχουσα κατάσταση κίνησης εμπορικών πλοίων και πετρελαιοφόρων στο Αιγαίο, όσο και να αντιμετωπίσει κάποιο μικρό ή μεγάλο θαλάσσιο ατύχημα, ακόμα και υπό ευνοϊκές καιρικές συνθήκες, όπως άλλωστε φάνηκε και στην περίπτωση του Sea Diamond. Ας αναλογιστούμε τι θα συμβεί στο Αιγαίο, εάν υπάρξει ένα ατύχημα με διαρροή καυσίμου στη θάλασσα από πλοία τέτοιου μεγέθους.»

Ενδεικτικά να αναφέρουμε ότι στο ατύχημα του Exxon Valdez το 1989 στην Αλάσκα, όπου διέφυγε μία σχετικά μικρή ποσότητα πετρελαίου από το συνολικό φορτίο του πλοίου – περίπου 25.000 τόνοι – καταστράφηκε μία περιοχή αντίστοιχη με το Αιγαίο σε έκταση. Σήμερα, έπειτα από 19 χρόνια, τα οικοσυστήματα της περιοχής παρουσιάζουν ακόμα την ίδια κατεστραμμένη εικόνα, ενώ η οικονομία των παράκτιων κοινωνιών συνεχίζει να υπόκειται τις δραματικές συνέπειες (συρρίκνωση, μετανάστευση, υποβάθμιση της υγείας και οικονομική καταστροφή).

Κίνδυνοι για τα χερσαία οικοσυστήματα.

Σύμφωνα με τον κ. Γιάννη Τέντε, Καθηγητή του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης «Οι περιβαλλοντικοί κίνδυνοι, δεν περιορίζονται μόνο στο Αιγαίο, αλλά θα υπάρξει απαξίωση ολόκληρης της εδαφικής ζώνης, από την οποία θα περάσει ο αγωγός. Πέρα από την ατυχηματική ρύπανση, αναπόφευκτα θα υπάρξει και η λεγόμενη λειτουργική ρύπανση: μικρές διαρροές θα προκαλέσουν ρύπανση στο χερσαίο τμήμα απ' όπου θα περνά ο αγωγός, αλλά και στον υδροφόρο ορίζοντα και το θαλάσσιο περιβάλλον».

Αντιδράσεις ενάντια στον αγωγό

Οι αντιδράσεις ενάντια στη δημιουργία του αγωγού δεν περιορίζονται στην Αλεξανδρούπολη, αλλά επεκτείνονται τόσο στα νησιά του Αιγαίου (όπου οι κοινωνίες έχουν μόλις συνειδητοποιήσει τον κίνδυνο), όσο και σε περιοχές απ' όπου προγραμματίζεται να περάσει ο αγωγός. Σύμφωνα με τον κ. Dīmo Kyosen, εκπρόσωπο της *Πρωτοβουλίας Πολιτών για την προστασία του κόλπου του Μπουργκάς*, «Στο Μπουργκάς υπάρχει συλλογική αντίδραση τόσο από τους φορείς πολιτών, όσο και από τους επιχειρηματίες στον τουρισμό. Υπήρξε τοπικό δημοψήφισμα στο οποίο προσήλθαν να ψηφίσουν περισσότεροι πολίτες από εκείνους που ψήφισαν στις τελευταίες δημοτικές και εθνικές εκλογές, λέγοντας «όχι» στον αγωγό, σε ποσοστό 96,75%. Το ίδιο ποσοστό έλαβε το «όχι στον αγωγό» και από το δημοψήφισμα που έγινε πρόσφατα στη Σωζόπολη.»

Αναστασία Μήλιου

*Συντονίστρια Επιστημονικής Έρευνας & Δράσεων Προστασίας, Αρχιπέλαγος
ΙΘΑΠΕΑ*